

Upprorets anarkism

Batkogruppen

2006

Innehåll

Affinitetsgruppen	3
Organisering och organisation	4
Informell kamp	5

Problemet med organisering har gäckat anarkister i alla tider. Hur ska vi – anarkister, kommunister, revolutionärer, eller vad vi nu kallar oss – organisera oss för att på effektivaste sätt attackera, underminera och gå bortom statens dominans och kapitalets exploatering? Flera modeller har funnits, en del storslagna och andra av nöden framtvingade lösningar. Under stora delar av anarkismens historia har vi identifierat oss med syndikalismen och/eller skapandet av ideologiska federationer.

Gemensamt för mycket av den organisering som funnits har varit en strävan efter att skapa massorganisationer; organisationer som samlar så många som möjligt. Formen för organisering – direktdemokratisk, federalistisk och icke-hierarkisk – har samtidigt också varit modellen för det framtida samhället. Denna strävan har funnits parallellt med en betoning på autonomi och självorganisering av kampen.

Men det finns en strömning utanför syndikalismen och de ideologiska federationerna som hittills har varit relativt okänt i vår del av världen. Den tar vara på tendenser som funnits inom anarkiströrelsen sedan Bakunins dagar, men som formerades tydligast i Italien på 70- och 80-talet. Dessa anarkister kallar sig insurrektionella anarkister. Från den insurrektionella anarkismen kan vi hämta inspiration och kraft för nya kamp- och organisationsformer.

De insurrektionella anarkisterna har alltid varit kritiska till att presentera modeller för det framtida samhället, till demokrati (representativ såväl som direktdemokrati), och menar att den brinnande frågan inte är organiseringen av framtiden utan organisering av vår egen kamp här och nu:

”Insurrektionell anarkism är inte en ideologisk lösning på alla sociala problem – en vara på kapitalismens marknad av ideologier och åsikter – utan en pågående praktik vars mål är att göra slut på statens dominans och kapitalismens fortlevnad. En praktik som kräver analys och diskussion för att kunna gå framåt. Vi pekar inte på något idealsamhälle och erbjuder ingen utopi för allmän konsumtion.” – Killing King Abacus: ”Några punkter om den insurrektionella anarkismen”

De insurrektionella anarkisterna hävdar att det är ur klasskampen som den framtida världen växer fram, inte ur olika massorganisationer och vänsterprojekt, oavsett hur anarkistiska dessa än är. Och då kapitalismen är en social relation, med andra ord det sätt vi organiserar oss på, så reproducerar vi bara kapitalismen så länge vi låter oss organiseras på ett kapitalistiskt sätt.

Affinitetsgruppen

De insurrektionella anarkisterna tar som utgångspunkt den aktiva minoriteten, och det vardagliga motståndets mångfald av mikrokamper och ansiktslösa strategier (från att stjäla, maska, sjukskriva sig från jobbet etc till mer spektakulära kampformer som sabotage, vilda strejker och kravaller) och sätter affinitetsgruppen i motsats till den politiska och formella organisationen, fackföreningen eller partiet – dvs massorganisationen (eller som de kallar den: syntesorganisationen).

Affinitetsgruppen är en informell och temporär sammansättning av människor som kämpar om de omedelbara behoven i vår egen vardag. Det kan till exempel vara den grupp du känner dig bekväm i och kan snacka med på din arbetsplats, din skola, i ditt bostadsområde. Den som inte har något formellt namn, men som du ändå vet finns där. Det är gruppen du vet vakar din rygg när du smiter från lektionen eller arbetet, de som är solidariska med dig om du blir utsatt för repression från en chef och så vidare. Men det kan också vara en politisk grupp, det de insurrektionella kallar en specifikt ideologisk eller anarkistisk grupp, vars gemenskap bygger på en gemensam syn på världen och hur den bör förändras. Detta kan till exempel vara allt ifrån tidningsredaktioner och teoretiska grupper till kamratgäng som deltar i och tar initiativ till direkta aktioner på gatan eller arbetsplatsen.

Denna organisering är totalt skild från de formella organisationernas tråkiga möten, likformning och stela och dogmatiska förhållningssätt till den faktiska kampen. Istället för att bygga på flygbladsutdelning, demonstrationer och att organisera andra i en stor massa, så grundar sig affinitetsgruppen i sig själv på den verkliga levande kampen som förs överallt. Enheten i en affinitetsgrupp baseras på, som namnet visar, affinitet – den

verkliga kännedom man har om varandra – i motsats till den ideologiska enhet man har i en massorganisation. Affiniteten uppnår man i den direkta vardagliga kampen.

I affinitetsgruppen ligger således verksamheten och organisering på samma nivå. Det finns en enhet mellan direkt aktion och organisationsform. Affinitetsgruppen grundar sig med andra ord inte på en ideologisk eller åsiktsmässig enhet, utan på en gemensam praktik.

Affinitetsgrupper formas medvetet och omedvetet hela tiden, exempelvis med arbetskamraten på jobbet eller med vännerna i kravallen. Med affinitetsgruppen menas generellt sett samma sak som vänggrupper, fast vänggrupper är ett bredare och öppnare koncept. Affinitetsgrupper är vänggrupper i kamp, i rörelse. Affinitetsgruppen är basformen för organisering. Affinitetsgrupperna förblir autonoma och fungerar på nästa nivå – när många affinitetsgrupper börjar kommunicera och samordna sig – mer som kluster, svärmar, (levande) nätverk, än en enhetlig likformad massa. Styrkan i denna typ av organisering ligger därmed inte i muskelstyrkan hos en enhetlig likformad massa, utan i okontrollerbarheten av en mångfald av attackerande autonoma affinitetsgrupper.

Anarkister har alltid påpekat att hur vi organiserar oss även påverkar vår kamp – och tvärtom. Vår kamp ska vara vår egen självförvaltade autonoma kamp: självorganisering istället för massorganisering. Denna kritik är nu riktad mot de stela massorganisationerna: om vi organiserar oss i stela likriktade massorganisationer så blir vår kamp lika stel och likriktad. Men kampens styrka ligger i att vara levande och okontrollerbar. Den går inte att tygla, och ska inte tyglas. Om den tyglas och blir till rutin och möten, så är det inte längre någon kamp!

Organisering och organisation

Man kan tro att anarkistmiljön har just denna struktur som vi nyss beskrivit, att den inte är en massorganisation utan en rad autonoma och informella affinitetsgrupper. Men det är inte storleken på enskilda grupper som är avgörande, utan strukturen som de organiserar efter. Alltså kan även en löst sammanhängande rörelse i praktiken fungera som en massorganisation.

”När anarkismen marknadsför sig på ett evangelistiskt sätt [då man försöker konvertera någon till en ideologi, vår anm.] är det helt uppenbart att en formell teoretisk grund har dödat den mångfald av idéer som krävs för att kunna utveckla verkliga analyser. I en sådan situation blir även praktiken – aktionsformerna – formaliserade. Det är bara att ta en titt på de ritualiserade konfrontationer, som så många anarkister använder sig av för att nå ut med sitt budskap, för att se att det är så. Den enda funktion som denna till synes informella formalisering har är att försöka övertyga olika kämpande människor om att de borde kalla sig anarkister, alltså att föra samman de olika kamperna till en syntes under den svarta fanans ledarskap. Eller med andra ord: att öka medlemsantalet i denna formella icke-organisation.” – Alfredo Bonanno, ”Det insurrektionella projektet”

Vad som är viktigt är alltså inte organisationsstrukturen eller graden av demokrati inom en organisation, utan att vi handlar för vår egen skull. Man kan sammanfatta denna typ av organisering i tre punkter:

1. **Självaktivitet och självorganisering:** ingen representation, att inte organisera andra, inte överlåta beslut till andra. Vår makt ligger i våra egna händer, i vår beslutsamhet att agera själva.
2. **Permanent konfliktualitet:** Permanent repression = permanent konflikt. Detta innebär att vi hela tiden måste behålla initiativet och inte låta kamperna stelna på något förhandlingsbord. Att stå i permanent konflikt i förhållande till kapitalismen och staten innebär att vi måste använda metoder som gör att vi hela tiden kan behålla initiativet.
3. **Organisering som attack:** Organiseringen måste fungera som ett medel för attack mot stat och kapital, inte som ett mål i sig självt. Aktiviteten blir det primära och kampen utvecklas inte till organisationsfetischism.

För att kunna behålla initiativet och sprida självaktivitet behöver vi fokusera på aktionsformer som är enkla, konkreta och lätta att kopiera (dvs reproducera och sprida). Dessa aktionsformer innefattar alla former av motstånd som inte kräver mycket organisation och stora resurser. Det här gäller även utanför arbetsplatsen. Tänk på upproret i Frankrike förra året. Det startade i Paris fattiga förorter och spred sig snart över hela Frankrike. Det spreds och intensifierades eftersom "kampmetoderna" var väldigt lättillgängliga och självklara. Allt upprorsmakarna behövde var en molotov och vips stod en bil eller en skola i brand.

Litenheten i varje attack är inte en svaghet. Upprorets styrka ligger inte i de enskildas muskelstyrka, dvs hur många som samlas i ett gäng eller hur stora grejer som sätts i brand. Styrkan i upproret ligger snarare i en expansion av dessa små, lättillgängliga och okontrollerbara attacker. Sabotage och våld ska dock inte fetischeras. Även en sådan sak som plankning är ett bra exempel på en liten aktion. Kamp- och organiseringsnivån kan endast höjas och intensifieras om den bygger på verklig affinitet, och denna uppstår endast när människor börjar agera självständigt.

Informell kamp

Verklig direkt aktion är att helt bryta med uppfattningen att man måste få ett erkännande av kamperna/kraven från makten, när det bästa är att bara lämna makten i salig okunskap – helt utanför kampen. Att man helt enkelt inte ger sig till känna utan håller kampen informell, nere vid basen hela tiden. Detta innebär också att man måste bryta med dialogperspektivet.

Informell organisering försöker alltså inte tvinga fram förändring och reformer (i alla fall inte nödvändigtvis) utan den är i sig själv förändring, ett fullbordat faktum (exempel: genom att hjälpa varandra att maska och gå tidigare från jobbet, så får vi en kortare och mindre intensiv arbetsdag). De formella reformerna man lyckas tvinga fram är inte fokus, utan snarare en (förhoppningsvis) positiv bieffekt.

De reella framsteg eller delsegrar som det insurrektionella perspektivet vill tvinga fram är inte först och främst reformer, utan spridning av kamp och kamperfarenhet. I detta förhållningssätt finns den viktiga insikten att alla segrar med nödvändighet är tillfälliga, att alla kamper med nödvändighet leder till nederlag och att alla organisationer med nödvändighet rekupereras (fångas in av och blir en del av samhällets institutionaliserade maktutövning) eller går under. Det är bara en tidsfråga och inget man kan göra något åt. Kampen i sig är målet, och det effektivaste, och mest klassiska, sättet att få en kampcykel att dö är att infria rörelsens formella krav.

Det är också viktigt att se att det är i denna informella, levande kamp, som reformismen har sin motor, och hämtar sin förhandlingsmakt. Ju mer kamp vid basen, ju större makt har exempelvis facken att genomföra reformer. Alltså har formella reformer oftast som funktion att döda kampuppsving!

De insurrektionella anarkisterna har tagit tillvara på insikten att arbetarklassens styrka inte ligger i de representerande institutionerna eller vilka formella rättigheter vi kämpat till oss, utan i vår egen autonomi och antagonism. Den insurrektionella anarkismen är skoningslös i sin kritik av de "gamla" sätten att organisera sig, men stannar inte där utan ger även ett fräscht alternativ till hur vi ska göra istället. De förtjänar att läsas och diskuteras bland alla som kämpar för en bättre värld.

Det Anarkistiska Biblioteket

Batkogruppen
Upprorets anarkism
2006

Tidningen Brand #1 2006

www.anarkistiskabiblioteket.se